

LAPUAN KAUPUNKI

10. Siirilän kaupunginosa

ASEMAKAAVASELOSTUS Keskuskoulun alue

Kaavatunnus : 10030 - 334

15.5.2025

khall 6.10.2025 §355

Perus- ja tunnistetiedot

Asemakaavan muutos koskee Lapuan kaupungin Siirilän kaupunginosan keskuskoulun alueen osakorttelia 1049 sekä siihen liittyviä pysäköinti-, liikenne- ja katualueita. Asemakaavan muutoksella muodostuu kortteli 1089

Suunnittelualue sijaitsee Lapuan keskustassa Lapuanjoen eteläpuolella, Nurmonjoen itäpuolella. Alueen koko on noin 2,1 hehtaaria.

Asemakaavan muutos

Alueelle on osoitettu opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue (YO) sekä yleinen pysäköintialue (LP).

Osakortteli 1049 muutetaan kortteliksi 1089. Korttelin 1089 opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueen (YO) käyttötarkoitus säilyy ennallaan. Keskuskoulun alueelle osoitetaan uutta välituntipihaa. Vanha puukoulu esitetään purettavaksi. Keskuskoulun rakennuksille osoitetaan suojelumerkinnät (sr). Keskuskoulun ympäristöön mahdollistetaan turvallisen saattoliikennejärjestelmän rakentaminen.

Käsittelyvaiheet

Kaavatyön käynnistäminen kaupunginhallituksen päätöksellä	§ 7 28.9.2020
Kaavan vireilletulosta ilmoitettu	28.6.2021
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, kaavaluonnos ja muu valmisteluaineisto nähtävillä.	28.6.-26.7.2021
Kaavaehdotus ja muu valmisteluaineisto nähtävillä.	31.5.-28.6.2022
Hyväksytty kaupunginhallituksessa	§ 139 24.4.2023
Hyväksytty kaupunginvaltuustossa	§ 51 15.5.2023
Vaasan hallinto-oikeus kumosi kaupunginvaltuuston päätöksen	Dnro 728/03.04.04.04.16/2023

Kaupunginvaltuuston hyväksymispäätöksestä valitettiin ja Vaasan hallinto-oikeus hyväksyi valituksen ja kumosi kaupunginvaltuuston päätöksen 26.11.2024. Kaavatyö palautettiin uudestaan valmisteluun.

Kaavamuuosaluetta laajennettiin uudella kaavoituspäätöksellä 6.10.2025 §355.

Kaavoituspäätös	6.10.2025 §355
Kaavan vireilletulosta ilmoitettu	26.11.2025
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, kaavaluonnos ja muu valmisteluaineisto nähtävillä.	26.11.-12.12.2025
Kaavaehdotus ja muu valmisteluaineisto nähtävillä.	
Hyväksytty kaupunginhallituksessa	
Hyväksytty kaupunginvaltuustossa	
Kaava sai lainvoiman	

Kaavanlaatijat

Kaavasuunnittelija Heidi Hulkki
044 438 4638 | heidi.hulkki@lapua.fi

Kaupungingeodeetti Markku Turja
044 438 4631 | markku.turja@lapua.fi

SISÄLLYSLUETTELO

1	LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET	1
1.1	Suunnittelualue	1
1.2	Lapuan kaupungin asettamat tavoitteet.....	4
1.2.1	Kaavoituspäätös 28.9.2020 § 7.....	2
1.2.2	Kaavoituspäätös 6.10.2025 § 355.....	2
1.3	Suunnittelutilanne.....	3
1.3.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	3
1.3.2	Maakuntakaava	3
1.3.3	Yleiskaava.....	6
1.3.4	Asemakaavat.....	7
1.3.5	Rakennusjärjestys	8
1.3.6	Pohjakartta	8
2	MAANKÄYTÖN LÄHTÖKOHDAT.....	9
2.1	Alue- ja yhdyskuntarakenne.....	9
2.1.1	Rakennuskanta	10
2.1.2	Liikenne ja kunnallistekniikka	10
2.1.3	Virkistysalueet ja -palvelut.....	10
2.2	Kulttuuriympäristö ja maisema	11
2.2.1	Merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö	11
2.2.2	Kulttuurimaisema ja kaupunkikuva	13
2.3	Sosiaalinen ympäristö	14
2.4	Maaomistus.....	14
3	ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET.....	15
3.1	Suunnittelun tarve	15
3.2	Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset.....	15
3.3	Osallistaminen ja yhteistyö	15
3.3.1	Osalliset.....	15
3.3.2	Vireilletulo.....	16
3.3.3	Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt.....	16
3.3.4	Viranomaisyhteistyö	16
4	ASEMAKAAVAN KUVAUS	17
4.1	Kokonaisrakenne ja mitoitus.....	17
4.2	Aluevaraukset.....	18
4.2.1	Yleisten rakennusten korttelialueet	18
4.2.2	Pysäköinti ja liikennealueet	18
4.2.3	Suojelualueet.....	19

4.2.4	Muut alueet	19
4.2.5	Asemakaavamääräykset	19
4.3	Nimistö	20
5	ASEMAKAAVAN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI	21
5.1	Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen	21
5.1.1	Rakennuskanta	21
5.1.2	Liikenne ja kunnallistekniikka	21
5.1.3	Virkistysalueet ja palvelut.....	22
5.2	Vaikutukset kulttuuriympäristöön ja maisemaan.....	24
5.2.1	Maisema ja kaupunkikuva	25
5.3	Vaikutukset luonnonympäristöön ja ilmastoon.....	26
5.4	Sosiaaliset vaikutukset	26
6	YLEISKAAVAN TOTEUTUS.....	27
6.1	Toteutuksen seuranta	27

ASEMAKAAVASELOSTUKSEN TAUSTAMATERIAALIT JA LIITEASIAKIRJAT

Liite 1.	Rakennusinventointi kohderaportti Siirilän koulualue. Kulttuuriympäristö.fi. 2016
Liite 2.	Rakennushistoriaselvitys puukoulu. S. Hietämäki. 2021
Liite 3.	Kuntotutkimusraportti Koulukatu 6. Investigo Oy Ab. 2022
Liite 4.	Lapuan puukoulun RTA-lausunto, Investigo Oy Ab. 31.10.2025
Liite 5.	Lapsivaikutusten arviointi (Lava), Lapuan keskuskoulun välituntipiha. 2025
Liite 6.	Yleissuunnitelma Koulukadun liikenneturvallisuuden parantaminen. 2025
Liite 7.	Maisema- ja kaupunkikuvatarkastelu Koulukadun ja keskuskoulun alue. 2025

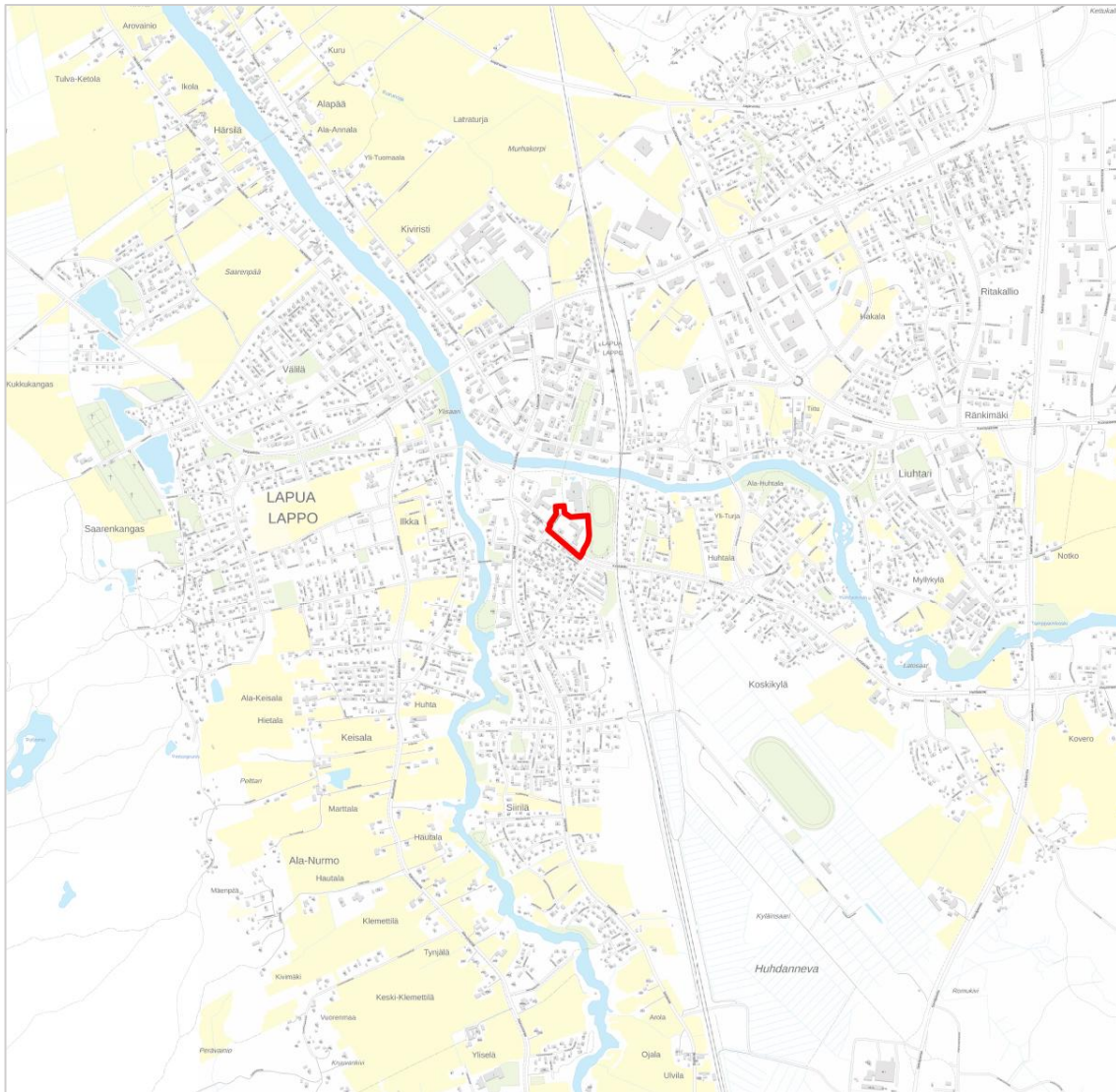
2009	Lapuan alueidenkäytön strategia, Airix Ympäristö (nyk. Sweco)
2009	Lapuan keskustaajaman maisemaselvitys ja kaupunkikuva, Airix Ympäristö Oy (nyk. Sweco)
2009	Lapuan keskustaajaman muinaisjäännösinventointi, Mikroliitti Oy
2011	Lapuan keskustaajaman kulttuuriympäristöselvitys, Lapuan kaupunki
2015	Lapuan liikenneturvallisuussuunnitelma, Noora Alanko
2017	Etelä-Pohjanmaan maakunnallinen rakennusinventointi, Niukko & Etelä-Pohjanmaan liitto
2021	Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishjelma 2021-2026
2021	Etelä-Pohjanmaan maakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriympäristön arvotus ja Etelä-Pohjanmaan uudemman rakennetun kulttuuriympäristön inventointi sekä arvotus, Saatsi Arkkitehdit Oy
2022	Tarkastelu Lapuan Keskuskoulun alueen asemakaavamuutoksen kaupunkikuvallisista vaikutuksista. Ramboll Oy

[Kulttuuriympäristö - Museovirasto](#)
www.kulttuuriymparisto.fi kioski tietokanta

1 LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

1.1 Suunnittelualue

Suunnittelualue sijaitsee Lapuan kaupungin Siirilän kaupunginosassa liikekeskustan eteläpuolella. Suunnittelualue sijoittuu Lapuan yläkoulun viereen Koulukadun, Urheilukadun ja Koulupojankadun väliselle alueelle. Kaava-alue rajautuu koillisessa jäähallin tonttiin, kaakossa ja lounaassa Siirilän asuinalueeseen. Luoteessa alue rajautuu Lapuan yläkoulun tonttiin. Kaava-alueen pinta-ala on noin 2,1.

Kuva 1 Suunnittelualueen sijainti

1.2 Lapuan kaupungin asettamat tavoitteet

1.2.1 Kaavoituspäätös 28.9.2020 § 7

Lapuan kaupunginhallitus on tehnyt kaavoituspäätöksen 28.9.2020 § 7.

Puukoulu käsittää ympärysalueineen Keskuskoulun tontista noin 900 m², jota tarvittaisiin välttämättä oppilaiden välituntikäyttöön leikkialueena. Keskuskoulun välituntikäyttöön tarkoitettu pihalueesta on huutava pula. Keskuskoulun pihapiirissä sijaitseva Puukoulu on todettu huonokuntoiseksi tiloiltaan epäkelvoksi koulukäyttöön. Nyt vanhan puukoulun rakennus on mennyt niin huonoon kuntoon, että se alkaa olla todellinen vaara koulun pihalueella. Lapuan Keskuskoulun 6B-luokan oppilaat ovat tehnyt kirjallisen esityksen vanhan puukoulun vaikutuksesta koululaisen työpäivään. Dokumentissa koulun todetaan olevan vaarallinen ja sen sijaitessa pienten koululaisten oppimisympäristössä sille on tehtävä jotain pikaisella aikataululla.

Siirilän koulualueen osalta osayleiskaava kumottiin hallinto-oikeudessa YO-alueen osalta, johon niin sanottu koulualue kuului. Hallinto-oikeus linjasi päätöksessään, että osayleiskaava tarkentuu asemakaavoituksessa ja rakentamiseen liittyvissä lupamenettelyissä. Hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti nyt on tarkoitus laatia asema-kaavan muutos, jolla selvitetään puukoulun asema koulualueella. Samassa yhteydessä tutkitaan, miten koulun alueen toiminnot voitaisiin järjestää uudelleen, jos puukoulun rakennus voitaisiin purkaa tai siirtää mahdollisesti toiseen paikkaan. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 1,3 ha.

1.2.2 Kaavoituspäätös 6.10.2025 § 355

Lapuan kaupunginhallitus on tehnyt kaavoituspäätöksen 6.10.2025 § 355.

Keskuskoulun alueelle on tehty kaavoituspäätös 28.9.2020 § 7.

"Puukoulu käsittää ympärysalueineen Keskuskoulun tontista noin 900 m², jota tarvittaisiin välttämättä oppilaiden välituntikäyttöön leikkialueena. Keskuskoulun välituntikäyttöön tarkoitettu pihalueesta on huutava pula. Keskuskoulun pihapiirissä sijaitseva Puukoulu on todettu huonokuntoiseksi tiloiltaan epäkelvoksi koulukäyttöön. Nyt vanhan puukoulun rakennus on mennyt niin huonoon kuntoon, että se alkaa olla todellinen vaara koulun pihalueella. Lapuan Keskuskoulun 6B-luokan oppilaat ovat tehnyt kirjallisen esityksen vanhan puukoulun vaikutuksesta koululaisen työpäivään. Dokumentissa koulun todetaan olevan vaarallinen ja sen sijaitessa pienten koululaisten oppimisympäristössä sille on tehtävä jotain pikaisella aikataululla.

Siirilän koulualueen osalta osayleiskaava kumottiin hallinto-oikeudessa YO-alueen osalta, johon niin sanottu koulualue kuului. Hallinto-oikeus linjasi päätöksessään, että osayleiskaava tarkentuu asemakaavoituksessa ja rakentamiseen liittyvissä lupamenettelyissä.

Hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti nyt on tarkoitus laatia asemakaavan muutos, jolla selvitetään puukoulun asema koulualueella. Samassa yhteydessä tutkitaan, miten koulun alueen toiminnot voitaisiin järjestää uudelleen, jos puukoulun rakennus voitaisiin purkaa tai siirtää mahdollisesti toiseen paikkaan. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 1,3 ha."

Asemakaavan muutokseen esitetään uutta aluerajausta Keskuskoulun alueelle ja sen ympäristöön. Muutosalueeseen sisällytetään Siirilän koulualue, joka keskustan liike- ja asuinalueen osayleiskaavassa 2030 jätettiin vahvistamatta. Kaavamuutosalueeseen sisältyy keskuskoulun ympärillä olevat kadut, joita ovat Koulupojankatu, Urheilukatu ja Koulukatu. Voimassa olevassa asemakaavassa Koulupojankatua ei ole esitetty katualueena, se sijaitsee opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueella (YO). Uuden rajauksen myötä asemakaavan muutosalueen pinta-ala on noin 2,1 ha.

Asemakaava muutoksen tavoitteena on luoda alueelle turvalliset ja toimivat liikennejärjestelyt sekä mahdollistaa koulupihan kehittäminen.

1.3 Suunnittelutilanne

1.3.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston päättämät (voimaantulo 1.4.2018) valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat seuraavat:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

1.3.2 Maakuntakaava

Etelä-Pohjanmaan maakuntahallitus päätti kokouksessaan 17.12.2024 maankäyttö- ja rakennuslain (201§) mukaisesti määrätä maakuntavaltuuston hyväksymän Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 tulemaan voimaan. Maakuntakaavan voimaantulosta on kuulutettu 20.12.2024. Voimaan tultuaan Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 on kumonnut aiemmin hyväksytyt voimassa olevat Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavat kokonaisuudessaan.

Maakuntakaavasta on jätetty kahdeksan valitusta, joiden käsittely jatkuu Vaasan hallinto-oikeudessa. Hallinto-oikeus voi tarvittaessa keskeyttää maakuntakaavan täytäntöönpanon.

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050 alue sijoittuu keskustatoimintojen alueelle, Keskustatoimintojen alueelle, maakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön alueelle (Siirilä), Seinäjoen kaupunkiseudun kehittämisvyöhykkeelle ja alueen läpi kulkee seudullisesti merkittävä yhdystie (7044).

Keskustatoimintojen alue.

Lapua.

Merkinnällä osoitetaan Seinäjoen ja Lapuan keskustatoimintojen alueet, johon sijoittuu keskustahakuisia hallinto-, kauppa- ja hyvinvointipalveluja, vapaa-ajan palveluja sekä asumista.

**Maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö.
Siirilä.**

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön (MKY) alueet, kohteet ja tie. Pienialaiset alueet osoitetaan kohdemerkinnällä.

**Seinäjoen kaupunkiseudun kehittämisvyöhyke.
Seinäjoki, Lapua, Ilmajoki, Kurikka.**

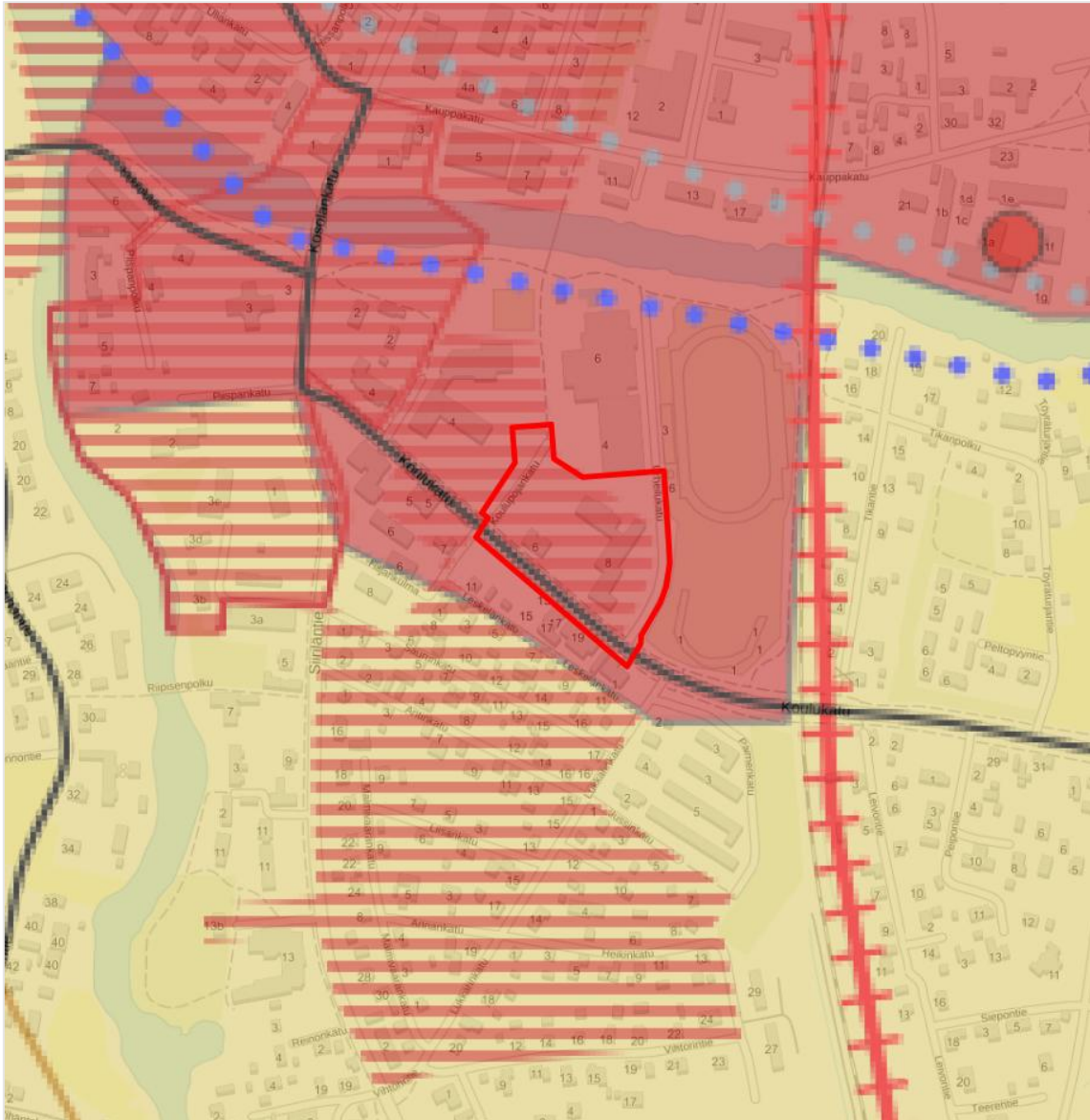
Merkinnällä osoitetaan maakunnan yhtenäisin ja tiivein yhdyskuntarakenteen alue, jolla Seinäjoen kaupungin merkitys on huomattava. Seinäjoen kaupunkiseudun kehittämisvyöhykkeeseen kuuluvat Seinäjoen, Ilmajoen, Kurikan ja Lapuan keskustaajamat läheisine maaseutualueineen ja kytineen.

**Seudullisesti merkittävä yhdystie.
Yhdystie 7044.**

Merkinnällä osoitetaan merkittävät yhdystiet, joiden keskivuorokausiliikenne on vähintään 350 ajoneuvoa vuorokaudessa, ja jotka yhdistävät kyläkeskuksia kuntakeskuksiin tai joilla on laajempaa verkollista merkitystä.

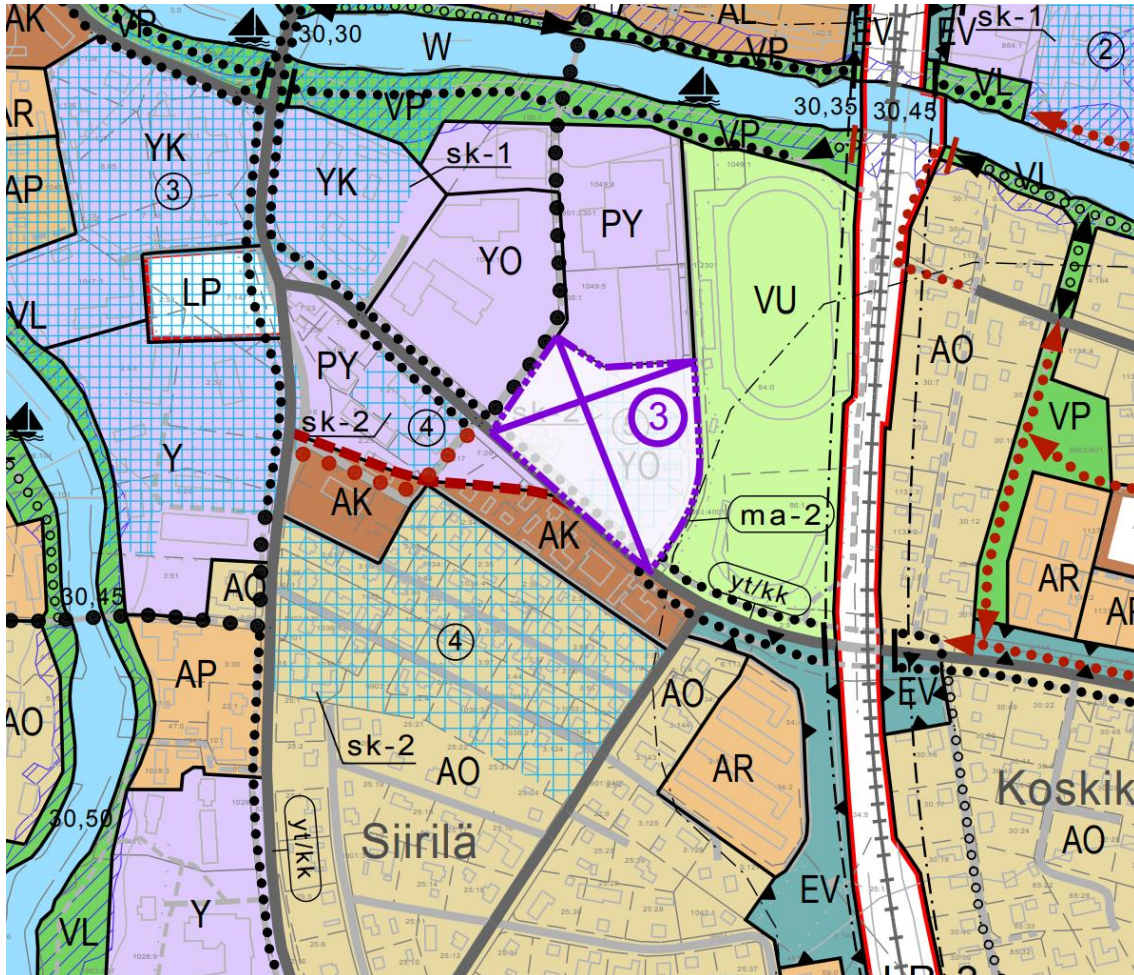
Merkintöjen tarkemmat kuvaukset ja suunnittelumääräykset löytyvät Etelä-Pohjanmaan Liiton verkkosivuilta [Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050. Kaavamerkinnot ja -määräykset sekä kohdeluettelo.](#)

Kuva 2 Ote Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavasta 2050 ja suunnittelualan sijoittuminen

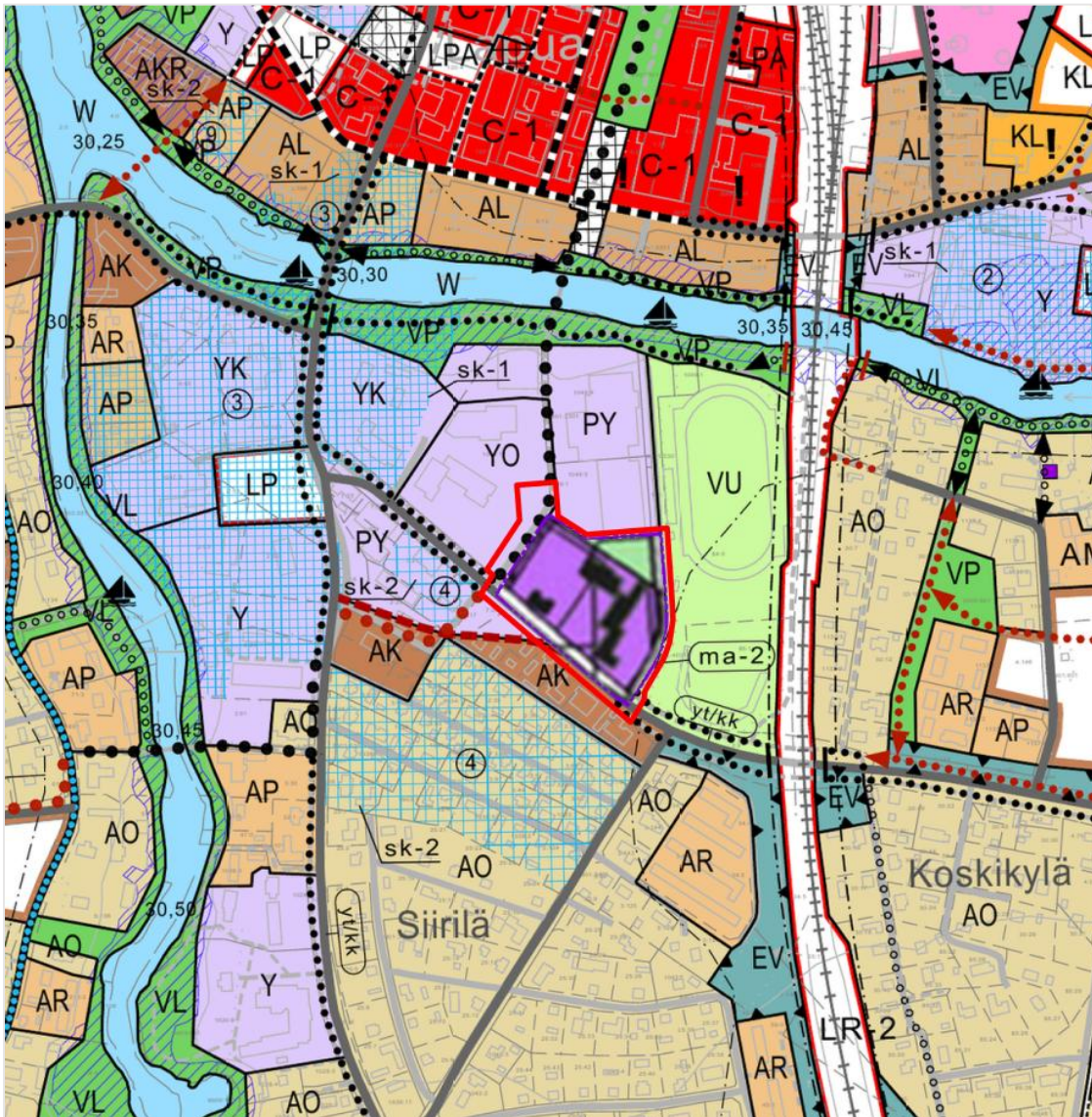
1.3.3 Yleiskaava

Suunnittelualueen ympärillä on voimassa Keskustaajaman liike- ja asuinalueen osayleiskaava, joka on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 16.11.2015. Kaava on vahvistunut 2.11.2017 korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä. Siirilän koulualueen osalta osayleiskaava kumottiin hallinto-oikeudessa YO-alueen osalta. Hallinto-oikeus linjasi päätöksessään, että osayleiskaava tarkentuu asemakaavoituksessa ja rakentamiseen liittyvissä lupamenettelyissä.

Kuva 3 Ote keskustan liike- ja asuinalueen osayleiskaavasta 2030. Siirilän koulualue jätettiin vahvistamatta.

Suunnittelualueella on voimassa Keskustan yleiskaava, joka on tullut kokonaisuudessaan voimaan vuonna 2003 sekä osittain Keskustaajaman liike- ja asuinalueen osayleiskaava 2030. Yleiskaavassa alueelle on osoitettu julkisten palvelujen ja hallinnon alue (PY), opetustoimintaa palvelevien rakennusten alue (YO), urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta (VU) sekä kevyen liikenteen reittejä ja pääreittiä.

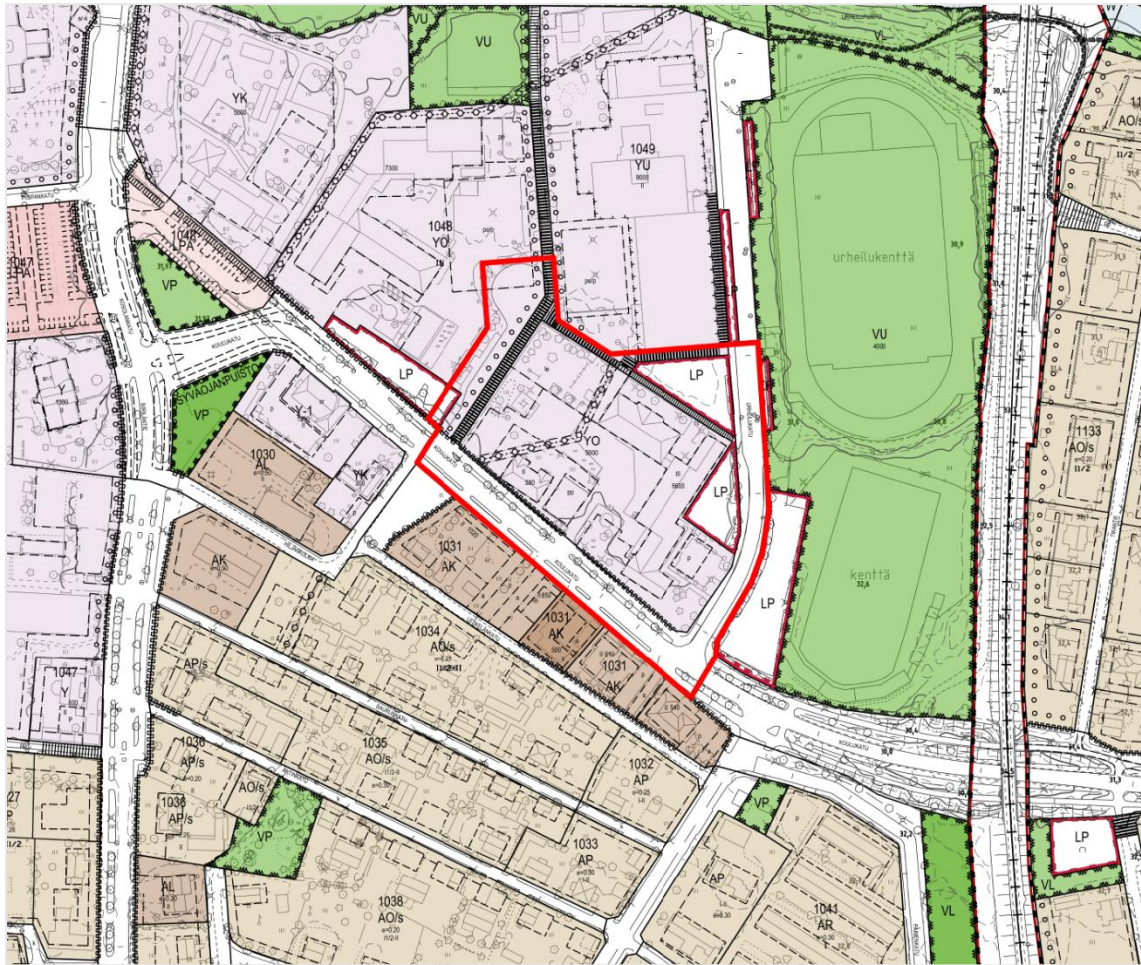

Kuva 4. Ote yleiskaavasta ja suunnittelualan rajaus.

1.3.4 Asemakaavat

Suunnittelualueella on voimassa 14.11.1984 ja 12.5.2000 hyväksytyt asemakaavat, jossa alue on osoitettu pääosin opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (YO). Alueen koillisosaan on osoitettu yleisiä pysäköintialue (LP).

Lähiympäristöön on osoitettu asuinkerrostalojen korttelialueita (AK), urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueita (YU) ja yleisiä pysäköintialueita (LP).

Kuva 5 Ote asemakaavayhdistelmästä ja kaavamutos alueen rajaus

1.3.5 Rakennusjärjestys

Lapuan kaupungin rakennusjärjestyksen on kaupunginvaltuusto hyväksynyt 11.11.2024 ja se on tullut voimaan 1.1.2025.

1.3.6 Pohjakartta

Kaavoituksen pohjakarttana on käytetty 1:1000-mittakaavaista pohjakarttaa, jonka Lapuan kaupungin kaupungingeodeetti on hyväksynyt 22.10.2025

2.1.1 Rakennuskanta

Kaavoitettavalla alueella sijaitsee Lapuan keskuskoulu. Alueen ensimmäinen rakennus, kansakoulu on rakennettu 1920-luvulla. Tämän yhteyteen on rakennettu laajennusosa 1950-luvulla. Lisäksi alueella sijaitsee vanha puukoulu, vuonna 1925 rakennettu rakennus, jossa ei ole toimintaa. Muilta osin alue koostuu piha- ja paikoitusalueista.

Kuva 7. Lounaiskulman viistoilmakuvaa keskuskoulun alueelta ja sen ympäristöstä (26.6.2025)

2.1.2 Liikenne ja kunnallistekniikka

Kaava-alue sijoittuu Koulukadun, Urheilukadun ja Koulupojankadun väliselle alueelle. Kaava-alueella on olemassa kunnallistekniset verkostot.

Kaava-alueen läpi kulkee seudullisesti merkittävä yhdystie 7044, jossa keskivuorokausiliikenne on vähintään 350 ajoneuvoa vuorokaudessa. Koulukadulla on ajoittain vilkas liikenne ja koulun aukioloaikoihin se on suosittu kiihdytyskaista mopoilijoille.

2.1.3 Virkistysalueet ja -palvelut

Alueella sijaitsee koulupalveluja. Lapuan keskustan julkiset sekä kaupalliset palvelut ovat kaavoitettavan alueen välittömässä läheisyydessä. Lähimmät virkistysalueet koulujen piha-alueiden lisäksi ovat Lapuan jokivarsi, Jokilaakson matkailupuutarha, Lapuan urheilutalo, Lapuan yleisurheilukenttä, Lapuan Energia Areena sekä Pisko Areena Lukkarilan pesäpallostadion.

Koulualueen piha toimii lähivirkistysalueena, jota hyödynnetään aktiivisesti oppilaiden liikunta-, leikki- ja oleskelutoimintoihin. Piha-alueella on kuitenkin tilallisia rajoitteita, sillä sen eteläreunaa rajaa vanha puukoulu, joka pienentää käytettävissä olevaa piha-aluetta ja estää pihan selkeää jäsentymistä.

2.2 Kulttuuriympäristö ja maisema

2.2.1 Merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö

Lapuan koulualue

Historiallisesti merkittävään koulualueen ympäristöön on luokiteltu Lapuan keskuskoulu, tyhjiällä oleva puukoulu ja tien toisella puolella yläasteen tiloina toimiva entinen maanviljelyslyseo ja ortodoksinen rukoushuone. Ajallisesti kerroksinen Lapuan yhteiskoulun alue käsittää vanhoja koulurakennuksia sekä vanhan rukoushuoneen. Valtakunnallisesti arvokkaan kirkkoympäristön itäreunaan sijoittuva rakennuskokonaisuus muodostaa sivistys-, sosiaali- ja kirkkohistoriallisesti sekä rakennushistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkaan kokonaisuuden.

Keskuskoulun alue

Koulun tiloina on 1920-luvun alussa rakennettu kaksikerroksinen koulurakennus ja tämän jatkona 1956-58 rakennettu kaksi–kolmikerroksinen rakennus. Rakennuskokonaisuuden ympärillä on mm. leikki- ja oleskelupihaa, paikoitusalue ja Puukoulu. Koulukadun varressa on puukujan erottama kevyen liikenteen väylä ja tien toisella puolella pienkerrostaloja. 1970-80-lukujen kuluessa purettiin koulualueelta Puukoulun läheisyydessä sijainneet talousrakennukset. Arvioinnin mukaan koulualue on osa maakunnallisesti merkittävää kansakoulun yhteiskoulun ja maanviljelyslyseon koulualueita.

Liite 1. Rakennusinventointi kohderaportti Siirilän koulualue. Kulttuuriympäristö.fi. 2016

Kuva 8 Koilliskulman viistoilmakuvaa keskuskoulun alueelta ja sen ympäristöstä (26.6.2025)

Keskuskoulu (kansakoulu, vanhin osa) sijaitsee Koulukadun pohjoispuolella. Koulurakennus on rakennettu vuonna 1921 ja viestii tyyliltään 1920-luvun klassismia. Rakennuksen on suunnitellut rakennusmestari Juho Kukkola.

Keskuskoulun (laajennus, uudempi osa) kaksi-kolmikerroksinen laajennusosa rakennettiin vuonna 1956.

Puukoulu rakennettiin vuonna 1925 opettajien asunnoiksi. Rakennus on kaksikerroksinen hirsirakennus.

Puukoulusta on laadittu rakennushistoriallinen selvitys loppuvuodesta 2021 (Susanna Hietämäki). Selvityksessä todetaan, että *”Puukoulu on ollut tyhjillään jo noin kaksikymmentä vuotta ja tämä alkaa näkyä sen kunnossa. Puukoulu olisi ihanteellista säilyttää alkuperäisellä paikallaan, missä rakennukset ovat yhteydessä historiaansa. Puukoulu kertoo aikakaudestaan vanhan kivi-sen koulurakennuksen parina. Sillä on selkeää maisemallista ja historiallista arvoa koulualueen osana ja se liittyy läheisesti tuomiokirkon alueeseen. Jos rakennus puretaan tai siirretään, tullaan menettämään osa Lapuan kouluhistoriaa ja vaikutus Koulukadun maisemiin tulisi olemaan suuri. Mikäli Puukoulun kohdalla päädytään siirtoon tai purkuun, olisi varauduttava tekemään lisä dokumentointia uudempien kerrostumien alta mahdollisesti paljastuvista alkuperäisistä pintakäsittelykerroksista ja rakenteista. Mahdollinen siirto tulisi suunnitella siten, että Puukoulun rakennustaiteelliset ja historialliset arvot tulevat esille myös sen uudella paikalla mahdollisimman selkeästi ja uuden sijoituspaikan osalta tulisi tehdä riittävä arviointi”*.

Liite 2. Rakennushistoriaselvitys puukoulu. S. Hietämäki. 2021

Puukoulusta on laadittu kuntotutkimus keväällä 2022 (Investigo Oy Ab). Selvityksen mukaan rakennuksessa on aiempien saneerausten yhteydessä tehtyjä muutoksia, jotka ovat heikentäneet rakenteiden kosteusteknistä toimivuutta. Alapohjassa on muovikalvon alle jäänyttä orgaanista materiaalia ja runsaasti mikrobikasvustoa, ja seinä rakenteissa höyrynsulut on asennettu epätiivisti, mikä on aiheuttanut ilmavuotoja, kosteusjälkiä ja mikrobivaurioita. Välipohjassa on havaittu kosteuden tiivistymistä ja mahdollisia mikrobikasvustoja. Altistuminen epäpuhtauksille on todennäköistä rakenteiden mikrobivaurioiden ja ilmayhteyksien vuoksi. Hirsirungossa on laajoja lahovaurioita erityisesti idän puoleisessa päädyssä, ja lahonneet hirret vaatisivat laajaa korjaamista. Rakenteiden merkittävin kosteuden lähde on puutteellinen sadevesien ohjaus. Ullakolla on runsaasti kuolleita lintuja ja jätöksiä, jotka muodostavat lisäepäpuhtauslähteitä. Ulkopuoliset pinnat ovat pääosin alkuperäiset, mutta paikoin lahovaurioituneet.

Liite 3. Kuntotutkimusraportti Koulukatu 6. Investigo Oy Ab. 2022

Rakennusterveysasiantuntija teki puukouluun katselmuskierros 31.10.2025 ja antoi lausunnon, jossa todetaan että, rakennuksessa on laajoja lahovaurioita ja tuhohyönteisvaurioita. Sisätiloissa ja rakenteissa on selviä mikrobivaurioita ja näkyvää mikrobikasvustoa, ja aiemmat mikrobinäytteet ovat osoittaneet erittäin korkeita pesäkemääriä. Yläpohjassa ja toisessa kerroksessa on lintujen jätöksiä ja raatoja, jotka heikentävät sisäilman laatua. Rakennuksen kunnan selvittäminen edellyttäisi laajoja purkutöitä ja talotekniikka on kauttaaltaan uusimistarpeessa. Korjaustarve olisi mittava ja rakenteellisesti riskialtis.

Rakennusterveysasiantuntija esitti toimenpide-ehdotukseksi seuraavaa:
Rakennuksen tekninen käyttöikä on ylitetty. Rakennuksen peruskorjaaminen ei ole taloudellisesti tai terveydellisesti perusteltua. Rakennuksesta on mahdollisesti

säästettävissä yksittäisiä osia, kuten osa tai osia hirsirungosta, ikkunoista tai esim. kakluuneista mikäli ne on vielä restauroitavissa. Kokonaisarvion perusteella suosittelemme tässä kohtaa rakennuksen purkamista. Tämä on perusteltua sekä terveydellisistä, turvallisuuteen liittyvistä, että taloudellisesta näkökulmasta.

Liite 4. Lapuan puukoulun RTA-lausunto, Investigo Oy Ab. 31.10.2025

2.2.2 Kulttuurimaisema ja kaupunkikuva

Lapuan keskuskoulu edustaa Lapuan historiaa, rakennusperintöä ja maisemaa. Laajemmin myös eteläpohjalaista rakennusperintöä, historiallista kehitystä ja maisemallisia arvoja.

Koulukadun varrella katutilaa rajaavat rakennukset ovat purkamisten myötä vähentyneet, mikä on tehnyt näkymästä avoimemman mutta samalla osittain rikkonaisen. Yksi säilyneistä rakennuksista on vanha opettajien asuinrakennus, ns. puukoulu, joka edelleen toimii merkittävänä tilan rajaajana. Rakennus kuitenkin peittää taakseen alueen arkkitehtonisesti arvokkaimman kokonaisuuden, nykyisen Keskuskoulun, johon kuuluvat 1920-luvun klassismia edustava vanha kansakoulurakennus sekä vuonna 1956 valmistunut laajennusosa.

Lapuan keskuskoulun ympäristön kaupunkikuva on tällä hetkellä osin jäsentymätön ja hajanaisen vaikutelman antava. Koulukadun varrelta on vuosien saatossa purettu useita rakennuksia, minkä seurauksena katutila on avartunut mutta samalla menettänyt aiemman eheydensä ja mittakaavansa. Ennen yhtenäinen ja rakennusten rajaama katutila on muuttunut avoimeksi ja osittain hahmottomaksi tilaksi, jossa rakennusten väliset suhteet eivät enää muodosta selkeää kokonaisuutta.

Puukoulu toimii vielä tilaa rajaavana elementtinä, mutta sen sijainti ja mittakaava eivät enää yksin riitä muodostamaan eheää katukuvaa.

Kuva 9 Näkymä Koulukadulta kohti Lapuan tuomiokirkkoa, puukoulu oikealla puolella. 26.6.2025.

2.3 Sosiaalinen ympäristö

Keskuskoulun piha-alue on oppilaiden keskeinen leikki-, liikunta- ja sosiaalisen vuorovaikutuksen ympäristö. Nykytilanteessa suuri osa pihasta on pois käytöstä vanhan puukoulun vuoksi (n. 900 m²), mikä rajoittaa tilaa välituntileikille ja liikkumiselle.

Puukoulun huono kunto muodostaa turvallisuusriskin oppilaille ja henkilökunnalle. Lisäksi rakennus toimii alueella tilallisena esteenä, joka heikentää pihan avointa ja turvallista hahmotettavuutta. Tämä vaikuttaa negatiivisesti tilan koettuun turvallisuuteen ja viihtyisyyteen.

Koulupiha on aidattu, ja sen maasto on pääosin tasainen. Piha on varustettu leikkivälineillä, mutta kasvillisuutta ja varjoa tarjoavaa viherympäristöä on vähän. Ympäristön kehittämisessä on mahdollisuus lisätä luonnonläheisyyttä ja viihtyisyyttä, mikä tukisi oppilaiden hyvinvointia.

Liite 5. Lapsivaikutusten arviointi (Lava), Lapuan keskuskoulun välituntipiha. 2025

2.4 Maaomistus

Kaavoitettava alue on kaupungin omistuksessa.

3 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 Suunnittelun tarve

Alueella on voimassa asemakaava. Nykyinen koulukokonaisuus ja sen ympäristö edellyttävät kehittämistä vastaamaan paremmin tämän päivän tarpeita. Tavoitteena on luoda lapsiystävällisempi ja monipuolisempi koulualue, joka tukee sekä oppimisympäristön toimivuutta että pihan viihtyisyyttä ja turvallisuutta.

Keskeisiä kehittämiskohteita ovat liikenne- ja pysäköintijärjestelyt, joiden osalta tavoitteena on lisätä turvallisuutta, vähentää epäselviä tilanteita ja parantaa sujuvuutta erityisesti koululaisten kulkureiteillä. Lisäksi tarkastellaan alueen arvokkaita rakennuksia ja kaupunkikuvallisia kohteita sekä niiden sovittamista osaksi kokonaisuutta siten, että historialliset arvot säilyvät ja tulevat paremmin näkyviin koulualueen kehittämisessä.

3.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Lapuan kaupunginhallitus on tehnyt 28.9.2020 kaavoituspäätöksen asemakaavan laatimisesta alueelle. Kaavoitustyö aloitettiin keväällä 2021.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaavan 15.5.2023, päätöksestä valitettiin. Vaasan hallinto-oikeus hyväksyi valituksen ja kumosi kaupunginvaltuuston päätöksen 26.11.2024.

Kaavatyö palautettiin uudelleen valmisteluun. Kaupunginhallitus teki uuden kaavoituspäätöksen 6.10.2025 § 355. Vuonna 2020 tehtyä kaavoituspäätöstä täydennettiin alueellisilta osin, ja tarkasteluun lisättiin liikenteeseen liittyvät ratkaisut. Kaava-alueetta laajennettiin siten, että kaavamuutosalue käsittää keskuskoulun ympärillä sijaitsevat katu- ja liikennealueet. Näihin sisältyvät Koulupojankatu, Koulukatu sekä Urheilukatu.

3.3 Osallistaminen ja yhteistyö

3.3.1 Osalliset

Kaavahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS) osallisiksi on määritelty ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Lisäksi viranomaistahoista, yhtiöistä ja yhteisöistä seuraavat:

- Lapuan kaupungin tekninen lautakunta, ympäristölautakunta ja sivistyslautakunta
- Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Etelä-Pohjanmaan liitto
- Museovirasto / Seinäjoen museot
- Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen pelastustoimi
- Elenia Oy
- Lapuan Energia Oy

Osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavan vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta. Viranomaistahoilta ja yhtiöiltä pyydetään lausunnot/ mielipiteet luonnosvaiheessa sekä tarvittaessa ehdotusvaiheessa.

3.3.2 Vireilletulo

Asemakaavan muutos on kuulutettu vireille 28.9.2020.

Asemakaavan muutos aluetta laajennettiin uudella kaavoituspäätöksellä 6.10.2025, joka on kuulutettu vireille 26.11.2025 samalla kun osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä asemakaavaluonnos asetettiin nähtäville.

3.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Aloitus- ja luonnosvaihe

AKL 62 ja 63 §:n ja MRA 30 §:n mukaisesti:
Asemakaavan muutos on kuulutettu vireille 26.11.2025. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), asemakaavaluonnos sekä muu valmisteluaineisto on nähtävillä 26.11.2025 – 12.12.2025 välisen ajan.

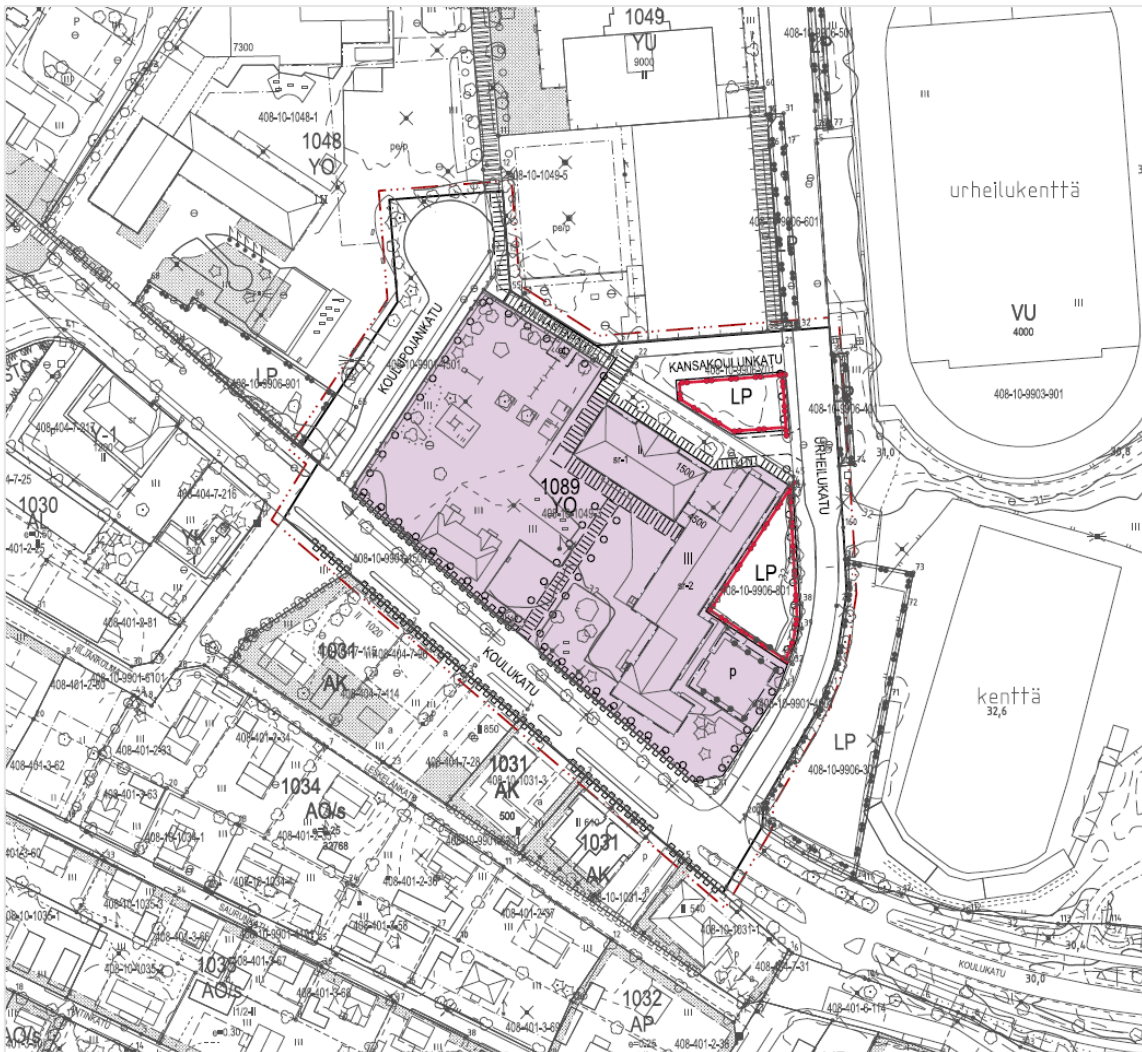
Kaava asiakirjat ovat nähtävillä Kulttuurikeskus Vanhan Paukun info- ja asiointipisteessä osoitteessa Vanhan paukuntie 1 sekä kotisivuilla osoitteessa:

lapua.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus-tontit-ja-maastomittaus/kaavoitus/meneillaan-olevat-kaavat/

3.3.4 Viranomaisyhteistyö

Viranomaisyhteistyö hoidetaan lausuntomenettelyllä.

4 ASEMAKAAVAN KUVAUS

Kuva 10 Ote luonnosvaiheen asemakaavan muutoksesta.

4.1 Kokonaisrakenne ja mitoitus

Kaava-alueen pinta-ala on 21 256 eli noin 2,1 ha. Alueelle osoitetaan opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue (YO), yleinen pysäköintialue (LP) sekä katu- ja liikennealueet, kuten Koulukatu, Urheilukatu, Koulupojankatu ja uusi Kansakoulunkatu sekä jalankululle varattu Koululaistenpolku.

Keskuskoulun alueen tontti muutetaan kortteliksi 1089. Alue oli ennen osa korttelia 1049. Tonttia rajaavat katualueet, joiden vuoksi alue muuttuu omaksi kortteliksi.

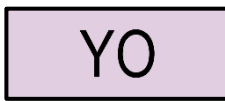
Kaavamuutoksella vahvistetaan Keskuskoulun alueen asemaa kaupunkikuvallisesti ja toiminnallisesti keskeisenä kohteena. Arvokkaat koulurakennukset turvataan suojelumerkinnöillä (sr-1, sr-2) ja ympäristöä kehitetään kulttuuriympäristöön sopivalla tavalla. Rakennusalan rajauksia ja kiinteistörajoja on tarkistettu, ja alueelle on osoitettu uusia istutettavia puurivejä ja puukäytäviä, jotka eheyttävät viherverkostoa ja korostavat historiallisia näkymiä.

Liikennejärjestelyjä on parannettu erityisesti koulun pohjois- ja länsipuolella, jossa uusi Kansakoulunkatu ja Koulupojankadun laajennus mahdollistaa turvallisen saatto- ja jättöliikenteen. Pysäköintialueet sijaitsevat koulun itä- ja pohjoispuolella ja ne palvelevat koulun lisäksi urheilu- ja virkistyspalveluiden käyttäjiä.

Kaavamuutos tukee turvallista, viihtyisää ja esteettisesti korkeatasoista kouluympäristöä, jossa yhdistyvät toimivuus, kulttuurihistoriallisten arvojen säilyttäminen ja kaupunkikuvan laadukas kehittäminen.

4.2 Aluevaraukset

4.2.1 Yleisten rakennusten korttelialueet

Opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue. Keskuskoulun leikkihiha-alue tulee rajata aidalla, joka on turvallinen sekä alueen luonteeseen ja kulttuuriympäristöön sopiva.

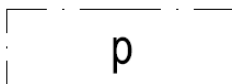
Kortteli 1089. Korttelialueella sijaitsee kaksi rakennusta, jotka on suojeltu. Suojelukohteessa sr-1 kerrosluku on II ja rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä 1500. Suojelukohteessa sr-2 kerrosluku on III ja rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä 4500.

4.2.2 Pysäköinti ja liikennealueet

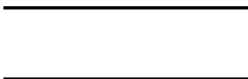
Yleinen pysäköintialue.

Pysäköintialueet palvelevat mm. Lapuan keskuskoulun sekä urheilu- ja virkistyspalvelujen käyttäjiä.

Pysäköimispaikka.

Korttelin 1089 opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueelle (YO) on pysäköimispaikka. Alue on nykyisellään rakennettua ympäristöä, joka toimii autopaikkojen alueena.

Katualueet.

Koulukatu, Urheilukatu, Koulupojankatu ja Kansakoulunkatu Koulupojankatu alueelle mahdollistettiin saatto/jättöliikenteen järjestäminen. Keskuskoulun pohjoispuolelle lisättiin uusi katualue Kansakoulunkatu, jolla mahdollistettiin saatto/jättöliikenteen järjestäminen

Jalankululle varattu katu/tie.

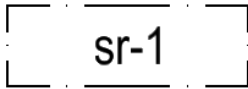
Koululaistenpolku.

Ohjeellinen jalankululle varattu alueen osa.

Kortteliin 1089 koulun piha-alueelle ja koulun pohjoispuolelle on merkitty ohjeellisia jalankulkureittejä.

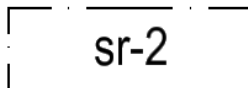
4.2.3 Suojelualueet

Suojeltava rakennus.

Kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokas rakennus. Rakennuksen ulkoasua ei saa muuttaa siten, että sen kulttuurihistoriallisesti arvokas tai miljöönn kannalta merkittävä luonne muuttuu.

Korttelissa 1089 sijaitseva entinen kansakoulurakennus, joka on rakennettu 1920-luvulla. Rakennus on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä.

Suojeltava rakennus.

Kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokas rakennus. Rakennuksen ulkoasuun voidaan tehdä pieniä muutoksia, jotka parantavat alueen kokonaisvaikutelmaa.

Korttelissa 1089 sijaitsevan entisen kansakoulun laajennusosa, joka on rakennettu 1950-luvulla. Rakennus on osa maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä.

4.2.4 Muut alueet

Ohjeellinen puistomuuntamolle varattu alueen osa.

Korttelin 1089 opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueella (YO) sijaitsee puistomuuntamo.

Säilytettävä/istutettava puurivi.

Säilytettäviä ja istutettavia puurivejä on esitetty korttelin 1089 rajoille, Koulukadun, Urheilukadun, Koulupojankadun ja Koululaistenpolun varrelle sekä koulun sisäpihalle kohti entistä kansakoulua. Katupuut muodostavat selkeän ja yhtenäisen tilallisen kokonaisuuden. Katupuut ohjaavat näkymiä sekä samalla luovat ympäristöön vehreyttä ja jäsentävät alueen tilaa, mikä parantaa kaupunkikuvan selkeyttä ja esteettisyyttä.

4.2.5 Asemakaavamääräykset

Kaavassa on annettu yleismääräyksiä, jotka koskevat rakennustapaa ja kasvillisuutta.

Rakennustapa

- Rakentaminen tulee toteuttaa laadukkaasti ja yhtenäistä rakennustapaa noudattaen
- Ympäristörakentaminen tulee sovittaa huolellisesti osaksi kulttuuriympäristöä.

Kasvillisuus

- Rakentamatta jäävä tontin osa, jota ei käytetä leikki- oleskelu- tai liikennealueena on istutettava ja hoidettava puistomaisessa kunnossa.
- Katujen varrelle suositellaan puiden istuttamista.

4.3 Nimistö

Uudet nimet ovat Kansakoulunkatu ja Koululaistenpolku. Muilta osin kaava-alueen nimistö säilyy ennallaan.

5 ASEMAKAAVAN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Asemakaavan vaikutusten arviointi perustuu kaupungin organisaation eri alojen asiantuntijoiden tekemään arviointiin sekä käytettävissä oleviin lähtötietoihin ja selvityksiin.

Yhteenvetona todetaan, että asemakaavalla on myönteisiä vaikutuksia alueen maankäyttöön ja kaupunkikuvaan. Kaava mahdollistaa keskuskoulun piha-alueen kehittämisen poistamalla vanhan puukoulun, samalla säilyttäen muun rakennuskannan suojeltavina rakennuksina. Muutokset selkeyttävät piha- ja liikennejärjestelyjä, mikä parantaa alueen turvallisuutta jalankululle, pyöräilylle ja ajoneuvoliikenteelle.

Kaava tukee myös alueen kulttuuriympäristön ja kaupunkikuvallisten arvojen säilymistä turvaamalla arvokkaat rakennukset ja niiden merkityksen ympäristössään. Lisäksi kaava edistää viihtyisän ja toiminnallisen piha-alueen kehittämistä, luoden paremmat edellytykset turvalliselle ja esteettisellä miellyttävälle kaupunkiympäristölle.

Kokonaisuudessaan kaava yhdistää alueen kehittämisen, liikenteen järjestelyt ja ympäristön arvojen säilyttämisen, tukien kestävä ja toimiva kaupunkirakennetta.

5.1 Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen

Asemakaavassa osoitettu rakentaminen keskittyy piha- ja liikennejärjestelyihin, täydentäen Lapuan keskuskoulualueen nykyistä rakennetta ja maankäyttöä.

5.1.1 Rakennuskanta

Kaava mahdollistaa keskuskoulun alueen kehittämisen poistamalla vanhan puukoulun rakennusalan. Muilta osin alueen rakennuskanta säilyy ennallaan.

5.1.2 Liikenne ja kunnallistekniikka

Asemakaavalla Urheilukatua levennetään vastaamaan nykyistä katualuevarausta. Samalla varmistetaan kadun toimivuus ja liikenneturvallisuus koulun läheisyydessä.

Uusi katualue, Kansakoulunkatu, sijoittuu Keskuskoulun ja jäähallin väliselle alueelle. Katu toimii turvallisena koululaisten saatto- ja jättöliikenteen alueena, joka selkeyttää liikennejärjestelyjä ja vähentää konfliktitilanteita jalankulun, pyöräilyn ja ajoneuvoliikenteen välillä. Ratkaisu parantaa erityisesti oppilaiden ja muiden tienkäyttäjien turvallisuutta koulupäivien ruuhka-aikoina.

Koulupojankatua levennetään, mikä mahdollistaa kadunvarsipysäköinnin ja lyhytaikaisen jättöliikenteen ylä- ja alakoulun oppilaita varten. Järjestely lisää liikenteen sujuvuutta ja helpottaa huoltoliikennettä.

Kaava mahdollistaa myös selkeästi rajattujen pysäköintipaikkojen, kevyen liikenteen väylien ja jalankulkualueiden toteuttamisen. Näiden tavoitteena on parantaa liikenteen turvallisuutta ja näkyvyyttä erityisesti koulualueen ympäristössä.

Suunnittelualue on rakennettua ympäristöä, jossa kunnallistekninen verkosto, kuten vesihuolto, viemärointi ja hulevesijärjestelmät on jo olemassa. Kaavaratkaisulla varmistetaan, että nykyinen kunnallistekniikka voidaan säilyttää ja tarvittaessa täydentää katujärjestelyjen yhteydessä.

Kuva 11 Ote liikenneturvallisuuden parantamisen suunnitelmasta

Liite 6. Yleissuunnitelma Koulukadun liikenneturvallisuuden parantaminen. 2025

5.1.3 Virkistysalueet ja palvelut

Alue tukeutuu koulu palveluiden ohella Lapuan keskustan julkisiin ja kaupallisiin palveluihin, jotka sijaitsevat lähellä ja ovat helposti saavutettavissa.

Kaavalla mahdollistetaan puukoulun poistaminen, mikä luo edellytykset koulun piha-alueen kehittämiselle monipuolisemmaksi ja turvallisemmaksi virkistys- ja oleskelualueeksi, erityisesti oppilaiden käyttöön. Laajentunut piha-alue mahdollistaa leikki-, liikunta- ja opetuskäyttöön soveltuvien toimintojen sijoittamisen yhtenäiseen ja selkeään pihaympäristöön.

Muilta osin alue tukeutuu lähiympäristön virkistys- ja liikunta-alueisiin.

Alueelle on lisätty istutettavia puurivejä, jotka parantavat ympäristön viihtyisyyttä, eheyttävät kaupunkikuvaa ja tarjoavat luonnollista suojaa sekä varjoa lämpiminä ajanjaksoina.

Keskuskoulun piha-alueen suunnitelma

Keskuskoulun piha-alueelle on laadittu suunnitelma, jossa piha-alueen järjestelyt tarjoavat turvallisen, monipuolisen ja esteettisesti houkuttelevan ympäristön, joka tukee sekä oppilaiden päivittäistä liikkumista että aktiivista ulkoilua eri vuodenaikoina.

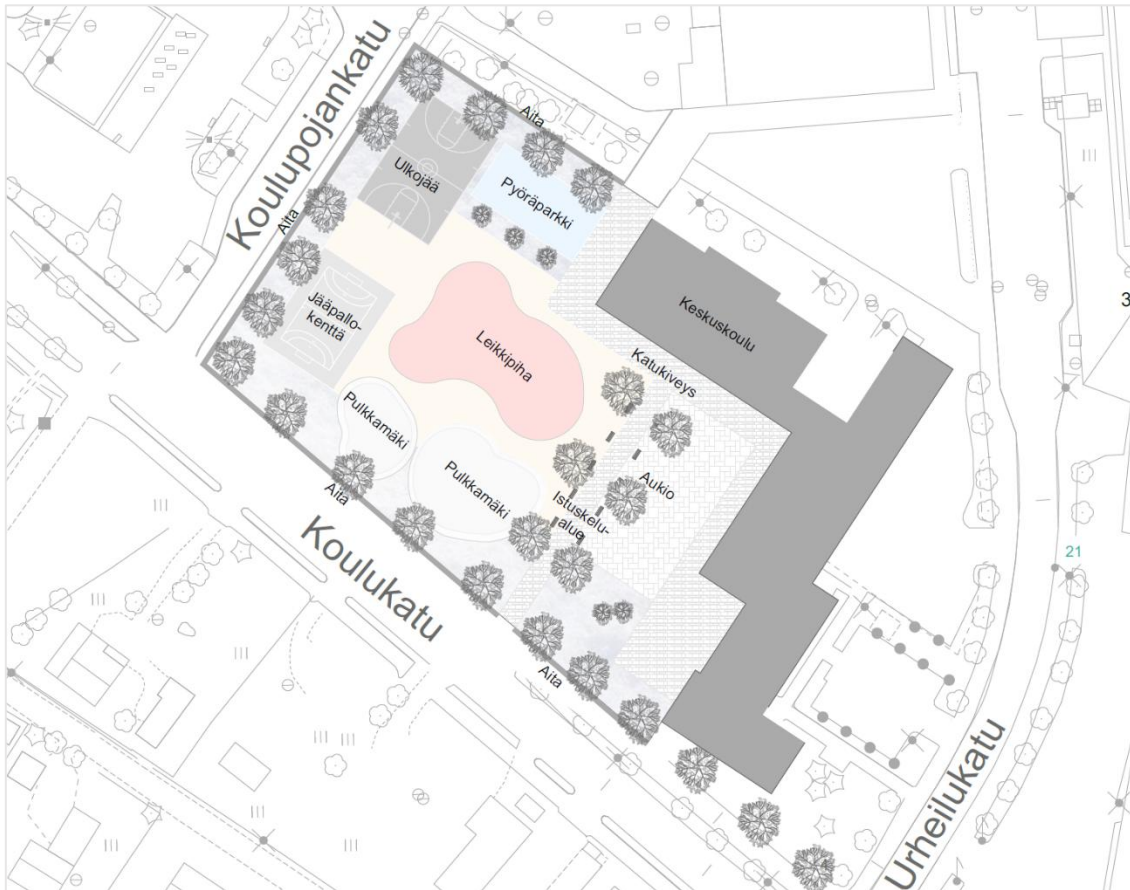
Pyöräparkki on sijoitettu piha-alueen pohjoisosaan koulurakennuksen välittömään läheisyyteen. Tämä sijoittelu vähentää tarpeetonta kulkemista Koulupojankadulla ja Koulukadulla, parantaen oppilaiden ja henkilökunnan turvallisuutta sekä sujuvuutta piha-alueella.

Istuskelu-alue ja aukio rakennuksen puolella tarjoaa mahdollisuuden pienimuotoisiin tapahtumiin ja välituntileikkeihin, kuten polttopalloon, hyppynaruleikkeihin tai muihin tasaisella ja kovemalla alustalla toteutettaviin aktiviteetteihin.

Kuva 12 Keskuskoulun piha-alue suunnitelma (kesä)

Kiinteät leikkivälineineen on sijoitettu piha-alueen keskiosaan. Puukoulun tilalle on suunniteltu kumpuja, jossa on kesäisin liukumäkiä. Talvisin kummut muuttuvat pulkkamäiksi. Pelikentät sijaitsevat piha-alueen länsiosassa, tontin rajalla. Kesäisin kentät toimivat monipuolisina urheilukenttinä, joissa voi pelata esimerkiksi jalkapalloa, koripalloa tai muita joukkuepelejä. Talvisin toiseen kenttään voidaan tehdä jää, jossa voidaan luistella ja toinen kenttä palvelee edelleen muissa talviurheilulajeissa.

Kuva 13 Keskuskoulun piha-alueen suunnitelma (talvi)

S.2 vaikutukset kulttuuriympäristöön ja maisemaan

Kaava-alueella sijaitsevat Keskuskoulun rakennuskokonaisuuden osat, joihin kuuluvat 1920-luvulla rakennettu kansakoulurakennus, sen vuonna 1956 valmistunut laajennusosa sekä opettajien asuinrakennus, ns. puukoulu. Jokainen rakennus edustaa omaa aikakauttaan ja koulurakentamisen tyypillisiä piirteitä, muodostaen yhdessä alueen arvokkaan historiallisesti kerroksellisen kokonaisuuden.

Puukoulu on arkkitehtonisesti kiinnostava ja katutilaa rajaava rakennus, joka on aiemmin ollut olennainen osa Lapuan kouluympäristön identiteettiä. Nykyisin rakennuksella ei kuitenkaan ole enää käyttötarkoitusta, sen kunto on heikentynyt merkittävästi, ja se ei enää palvele koulun toimintaa. Rakennus muodostaa turvallisuus- ja tilariskejä, rajoittaa koulupiha-alueen käyttöä ja vie merkittävää leikkutilaa oppilailta.

Asemakaava muutoksella edistetään keskuskoulun alueen kulttuuriympäristön säilyttämistä ja kehittämistä hallitusti. Kaavaratkaisussa huomioidaan alueen kaikki historialliset rakennukset ja niiden merkitys osana kaupunkikuvaa. Suojelumerkinnöillä turvataan 1920-luvun kansakoulun ja sen 1950-luvun laajennusosan säilyminen. Puukoulun osalta kaava mahdollistaa rakennuksen poistamisen tai siirtämisen, mikä selkeyttää kokonaisuutta ja tuo esiin kansakoulun ja laajennusosan muodostaman arkkitehtonisen kokonaisuuden. Näin varmistetaan, että alueen rakennushistoria hahmottuu kerroksellisenä, mutta samalla koulupihaan toiminnallisuus ja ympäristön eheys paranevat tulevaisuutta varten.

5.2.1 Maisema ja kaupunkikuva

Kaavamuuoksessa Puukoulun rakennusala poistetaan, ja rakennus on esitetty purettavaksi tai vaihtoehtoisesti siirrettäväksi toiseen sijaintiin. Ratkaisun keskeinen tavoite on selkeyttää ja eheyttää Keskuskoulun kampusalueen kokonaisuutta sekä parantaa koulupiha-alueen toimivuutta ja turvallisuutta.

Puukoulun poistaminen avartaa näkymiä historiallisesti arvokkaaseen, 1920-luvun klassismia edustavaan entiseen kansakoulun päärakennukseen sekä sen 1950-luvun laajennusosaan. Näiden rakennusten välinen suhde tulee näkyväksi, ja ne muodostavat arkkitehtonisesti ja historiallisesti merkittävän kokonaisuuden, jossa koulurakentamisen eri aikakaudet hahmottuvat selkeästi. Näkymien avautuminen on merkittävä kaupunkikuvallinen parannus, joka vahvistaa alueen identiteettiä.

Puukoulun poistaminen mahdollistaa lapsiystävällisemmän, turvallisemman ja toiminnallisesti selkeämmän koulupiha toteuttamisen. Purettu koulurakennus mahdollistaa tilarajaukset uusilla rakenteilla ja istutuksilla, kuten aidalla, puuriveillä ja puukäytävällä, jotka eheyttävät alueen kaupunkikuvaa ja tukevat piha-alueen tilallista jäsenystä.

Kaavassa on esitetty istutettavia puurivejä koulualuetta rajaavina elementteinä sekä puukäytävä, joka ohjaa katseita ja liikkumista kohti entistä kansakoulurakennusta, korostaen sen arkkitehtonista ja kulttuurihistoriallista arvoa. Lisäksi määrätään, että Keskuskoulun leikkiapiha-alue rajataan aidalla, jonka tulee olla alueen luonteeseen ja kulttuuriympäristöön sopiva.

Kokonaisuutena kaavamuutos vahvistaa alueen kulttuuriympäristön laatua, maisemaa ja kaupunkikuvaa.

Kuva 14 Visio uudesta näkymästä puukoulun poistumisen myötä

Liite 6. Maisema- ja kaupunkikuvatarkastelu Koulukadun ja keskuskoulun alue. 2025

5.3 Vaikutukset luonnonympäristöön ja ilmastoon

Kaava-alue on rakennettua ympäristöä, eikä alueella ole erityisiä luontoarvoja. Suunnittelussa on kuitenkin otettu huomioon ilmastonmuutoksen tuomat haasteet, erityisesti sade- ja hulevesien hallinta.

Puukoulun poistamisen myötä alueelle syntyy lisää avointa maapintaa, joka toimii luonnollisena hulevesien imeytyskenttänä. Tämä parantaa sadevesien hallintaa, vähentää pintavalunnan määrää ja pienentää kuormitusta sadevesiviemäriverkostolle. Vettä läpäisevien pintojen lisääntyminen koulupiha-alueella tukee hulevesien luonnollista imeytymistä ja varastoitumista maaperään, mikä auttaa sopeutumaan rankkasateisiin ja ilmastonmuutoksen aiheuttamiin sään ääri-ilmiöihin.

Kaavassa esitetyt istutettavat puurivit tukevat hulevesien luonnollista imeytymistä ja varastoitumista maaperään. Puurivit toimivat myös tilaa rajaavina elementteinä, lisäävät viihtyisyyttä ja mikroilmaston monimuotoisuutta sekä luovat elinympäristöä paikallisille linnuille ja hyönteisille.

Kaavaratkaisulla ei ole merkittäviä vaikutuksia luonnonympäristöön, mutta sillä luodaan edellytyksiä ilmastonmuutokseen sopeutumiselle pienimuotoisin, paikallisin ratkaisuin, jotka tukevat kestävästä kaupunkiympäristöstä.

5.4 Sosiaaliset vaikutukset

Kaavamuuotos parantaa merkittävästi koulupiha-alueen toiminnallisuutta ja turvallisuutta. Uuden katualueen, Kansakoulunkadun rakentaminen koulurakennuksen pohjoispuolelle selkeyttää saattoliikennettä vähentäen oppilaiden altistumista liikenteelle erityisesti ruuhka-aikoina.

Lisäksi Koulupojankadun leventäminen mahdollistaa ajoneuvoliikenteen sujuvat saattopaikat kadun molemmin puolin, mikä tukee turvallista kulkua koulupäivän aikana.

Parannettu liikennejärjestely lisää lasten turvallisuutta ja edistää koulun henkilökunnan sekä vanhempien mielenrauhaa, samalla kun se mahdollistaa piha-alueen monipuolisemman ja lapsiystävällisen käytön.

Puukoulun poistaminen vähentää merkittävästi terveys- ja tapaturmariskejä, sillä rakennuksessa on todettu mm. mikrobikasvustoa ja lahovaurioita. Rakennus on myös oppilaiden leikkitilaa rajoittava ja lintujen suosima oleskelupaikka, mikä lisää hygieniariskiä. Puukoulun poistaminen vapauttaa koulupiha-alueita monipuoliseen käyttöön, mahdollistaa turvallisten leikkialueiden luomisen ja tukee erilaisten ulkoiluun, oppimiseen ja sosiaaliseen vuorovaikutukseen liittyvien toimintojen järjestämistä.

Laajempi ja eheämpi koulupiha tukee oppilaiden sosiaalista vuorovaikutusta, yhteisöllisyyden kehittymistä ja fyysistä aktiivisuutta. Kaavan mukaiset istutukset, puurivit parantavat piha-alueen viihtyisyyttä ja luovat rauhallisia alueita välitunneille, taukoihin ja pienryhmien toimintaan.

Kaavamuuotos tukee myös lähiympäristön sosiaalista viihtyisyyttä ja alueen visuaalista laatua, mikä voi lisätä lähialueen asukkaiden turvallisuuden ja hyvinvoinnin kokemusta. Näin kaava tukee kokonaisvaltaisesti kouluyhteisön, oppilaiden ja ympäröivän asuinympäristön sosiaalisia tarpeita ja hyvinvointia.

6 YLEISKAAVAN TOTEUTUS

Alue on rakennettua ympäristöä ja suurilta osin kaupungin omistuksessa. Asemakaavan voimaantulon jälkeen kaupunki voi tarpeelliseksi katsomallaan aikataululla alkaa toteuttaa kaavan mahdollistamia uudisrakentamishankkeita.

Mahdollinen palaute kaavaehdotuksesta, kaavaselostuksesta, osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta toimitetaan:

asemakaavoitus@lapua.fi

Lisätietoja asiasta antaa kaupungingeodeetti Markku Turja, puh. 044-4384631, sähköposti markku.turja@lapua.fi ja kaavasuunnittelija Heidi Hulkki, puh 044-4384638, sähköposti heidi.hulkki@lapua.fi

6.1 Toteutuksen seuranta

Asemakaavan toteutusta seurataan tiiviissä yhteistyössä Lapuan kaupungin asemakaavoituksen, rakennusvalvonnan ja yhdyskuntatekniikan sekä muiden asiassa oleellisten viranomaisten kanssa.

Lapualla 21.11.2025

Markku Turja
Kaupungingeodeetti

Heidi Hulkki
Kaavasuunnittelija